

e-INFORMAČNÍ BULLETIN SKOK

pro organizace působící v sociální a zdravotně sociální oblasti
za duben 2007

e-Bulletin je vydáván v rámci projektů

Změnou k dobré praxi: Od paragrafů k lidem

Projekt je financován z prostředků Evropské unie v rámci programu Transition Facility a o.s. SKOK.

STOP sociálnímu vyloučení

Projekt je financován z prostředků Evropského společenství a Ministerstva práce a sociálních věcí ČR. Finanční partneři neručí za obsah materiálů.

Sociální začleňování a zákon o sociálních službách

Lisabonská strategie vytvořila model udržitelného rozvoje, ve kterém jsou ekonomická politika, politika zaměstnanosti a sociální politika ve vzájemné souhře. Podle cílů Lisabonské strategie by státy měly zajišťovat, aby lidé žijící v ohrožení chudobou a sociálním vyloučením netrpěli ekonomickým poklesem a výsledky rozpočtových omezení. Důraz je kladen na následující priority:

- rozvoj investic na aktivní opatření při zaměstnávání osob, které mají ztížený přístup na trh práce,
- prostředí motivující k zaměstnávání všechny, kteří mohou pracovat,
- programy pro osoby nejvíce ohrožené chudobou a sociálním vyloučením, aby měli možnost bydlení, zdravotní péče a celoživotního vzdělávání,
- vymýcení dětské chudoby,
- rozvoj politiky k redukování chudoby a sociálního vyloučení mezi imigranty a etnickými menšinami.

Opěrným pilířem této strategie v každém členském státě je Národní akční plán pro sociální začleňování. Zajisté tento plán musí vycházet z místních podmínek, ale měl by zahrnovat principy dané lisabonskou strategií a zejména Evropskou sociální chartou. Povinností státu je vytvářet podmínky tak, aby lidé sociálně vyloučení a/nebo ohrožení sociálním vyloučením mohli nalézt pomoc a podporu.

Nicméně náš Národní akční plán pro sociální začleňování se podobá spíše „splněnému domácímu úkolu“ pro Evropskou komisi, česká vládní sociální politika jakoby na sociální začleňování neslyšela. Stačí, podíváme-li se na důvodové zprávy k legislativním procesům obsahující celou škálu pojmů převzatých z dokumentů Evropské unie, k jejichž plnění se česká vláda v průběhu let postupně zavázala. V samotných legislativních aktech je však princip sociálního začleňování zakotven jen formálně – ve svých důsledcích není odbouráno paternalistické pojetí sociálních služeb ani represivní přístup k osobám sociálně nepřizpůsobivým, o podpoře sociálního začleňování ohrožených skupin obyvatel ani nemluvě.

Není-li jasně stanovená vládní strategie, je pak obtížné, aby se domluvily strany, dlouhodobě hájící své partikulární zájmy. Ukazují to i nejnověji navrhované novely sociálních zákonů. Nehledě na analýzy založené jak na očekávaných dopadech zákona o sociálních službách, tak na monitoringu účinnosti zákona v praxi po 1. 1. 2007, novela tohoto zákona obsahuje jen kosmetické úpravy prolobované patrně úředníky, kteří mají problém, jestliže se příjemce příspěvku na péči přestěhuje nebo umře.

Princip subsidiarity, tj. „zdola nahoru“ je v zákoně dalším deklarovaným, avšak nerealizovaným faktorem, který však má zásadní vliv na financování sociálních služeb. V zájmu uplatnění tohoto principu bylo v nedávných letech mnoho státních financí vynaloženo na podporu komunitního plánování sociálních služeb, aby se nakonec dotace na sociální služby odvíjely od krajských plánů, nikoliv od místní úrovně, kde lidé žijí, znají své potřeby a blízkostí jednoho k druhému navíc vykonávají jistou formu sociální kontroly. Obce – jakkoli je to nelogické – povinnost komunitního plánování nemají.

Obáváme se, že při ulpívání na domácích zvyklostech a opomíjení ducha evropských zásad se naše sociální politika může ubírat jiným směrem než politiky ostatních států EU. SKOK se proto zasazuje, aby zákon o sociálních službách byl vyjmut z „balíčku“ změn sociálních zákonů a novelizován podle mezinárodních zásad sociální politiky, k níž patří lisabonský proces i politika sociálních služeb ve veřejném zájmu.

Pro ty, kdo rozlišují pravici a levici, ještě douška: **Pravicová sociální politika znamená usilovat o to, aby se z doživotních chovanců ústavů stali daňoví poplatníci. Ne všichni toho mohou dosáhnout, ale mají šanci. A v tom je obsaženo i to, co znamená sociální začleňování.**

Milena Černá, předsedkyně o.s. SKOK

Z domova

Seznam institucí a vzdělávacích programů akreditovaných na MPSV ČR

Na svých webových stránkách www.mpsv.cz vyvěsilo MPSV seznam institucí, které získaly akreditaci pro své vzdělávací programy.

Seznam je k dispozici na www.mpsv.cz, odkaz O MPSV
► Registry a evidence ► Seznamy. (vlč)

Doporučení MPSV ke zpracování standardů kvality

V roce 2002 byl vytvořen ve vzájemné spolupráci ministerstva a zástupců poskytovatelů a uživatelů průvodce ke Standardům kvality sociálních služeb. MPSV doporučuje jeho využití při zavádění Standardů kvality sociálních služeb.

Od dubna 2008 (předpokládaný termín) by měl být k dispozici nový dokument, který by byl zaměřen na jednotlivé oblasti Standardů kvality sociálních služeb.

Dokument z roku 2002 je k dispozici na www.mpsv.cz, odkaz Sociální služby ► Standardy kvality sociálních služeb. (vlč)

Aktuality v systémovém projektu vzdělávání v zavádění standardů kvality sociálních služeb - duben 2007

- 25. dubna 2007 bylo vyhlášeno výběrové řízení na účast ve vzdělávacím programu pro průvodce v zavádění Standardů kvality sociálních služeb - viz [podrobnější informace v rubrice Tip pro vás](#);

- 10. dubna 2007 proběhlo čtvrté jednání Expertní pracovní skupiny pro tvorbu metodiky druhových standardů kvality sociálních služeb. Jednání se týkalo především navrzení zásad a principů, které by bylo dobré uplatňovat asociacemi a zastřešujícími organizacemi při vytváření druhových standardů kvality sociálních služeb.

- V květnu začíná řada seminářů (panelových diskuzí) k sjednocení výkladu k jednotlivým standardům kvality sociálních služeb. Výsledkem práce bude publikace složená ze dvou základních částí – vysvětlení filosofie standardů a nástroje pro kontrolu naplňování standardů.

O všech důležitých připravovaných aktivitách v projektu se dozvíte také na internetových stránkách projektu www.sqss.cz. (vlč)

Aktuality v systémovém projektu Inspektoři kvality v sociálních službách - duben 2007

- 16. dubna začal 3. běh Vzdělávání inspektorů kvality sociálních služeb první teoretickou částí v Kralupech nad Vltavou. Úvodního školení se zúčastnilo 34 frekventantů. Pětidenní školení obsahovalo přednášky a semináře z oblasti problematiky zákona o sociálních službách a zákona o státní kontrole ve vztahu k inspekcím sociálních služeb. Probrány byly i Standardy kvality sociálních služeb, otázky ze sociálního začleňování a etiky inspektora.

- 24. dubna byly ukončeny obhajoby portfolií 1. běhu vzdělávání inspektorů kvality sociálních služeb. V průběhu obhajob, které začaly koncem března přistoupilo před komisí z 31 absolventů vzdělávacího programu celkem 30 absolventů (portfolio jedné účastnice nebylo doporučeno k obhajobě), z nichž 14 osob je doporučeno pro zápis do Seznamu specializovaných odborníků – inspektorů kvality sociálních služeb MPSV. 5 absolventů vzdělávání nebylo doporučeno komisí pro zápis do Seznamu a 12 osob je doporučeno pro zápis do Seznamu po splnění podmínky definované komisí nebo předepsané praxe.

- 24. dubna proběhl druhý informativní seminář pro poskytovatele sociálních služeb v Praze. Seminář byl nyní určen poskytovatelům sociálních služeb, kteří jsou zapojeni do 3. běhu vzdělávání inspektorů kvality sociálních služeb.

Zdroj informace: elektronický Newsletter projektu IQSS - duben 2007. (vlč)

Koncepce podpory transformace pobytových sociálních služeb

Již od 80. let minulého století jsou odbornou praxí podporovány klíčové změny v institucionální péči, které reagují na objektivní potřeby současné společnosti a zohledňují proces sociálního začleňování jako základní myšlenky moderní sociální politiky.

Na základě usnesení ze dne 21. února 2007 byl vládou ČR pod č. 127 přijat materiál „Koncepce podpory transformace pobytových sociálních služeb v jiné typy sociálních služeb, poskytovaných v přirozené komunitě uživatele a podporující sociální začlenění uživatele do společnosti“, jehož hlavním cílem je podpořit a usnadnit cestu poskytovatelům i zřizovatelům pobytových služeb v přirozeném procesu humanizace sociálních služeb.

Materiál reaguje na vývoj v oblasti sociálních služeb a je jedním z nástrojů implementace zákona o sociálních službách.

Za hlavní navrhované body materiálu lze označit zejména

- podporu procesu zkvalitňování životních podmínek obyvatelů stávajících pobytových zařízení sociální péče;

- podporu poskytovatelů sociálních služeb, jejich zaměstnanců a dalších subjektů při změnách v institucionální péči a to zejména v poskytování sociálních služeb v souladu s individuálními potřebami uživatelů;

- podporu naplňování lidských práv uživatelů pobytových sociálních služeb a jejich práva na plnohodnotný život srovnatelný s vrstevníky, žijícími v přirozeném prostředí;

- vytvoření systému spolupráce mezi všemi aktéry procesu transformace institucionální péče

- zvýšení informovanosti o procesu změn v institucionální péči pro osoby se zdravotním postižením a seniory.

Materiál je vypracován v souladu se strategickými materiály z oblasti sociálních služeb v České republice tj. Národním akčním plánem sociálního začleňování na léta 2004 – 2006, Bílou knihou v sociálních službách a zejména zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Je vytvořen v souladu s českým právním řádem, a to zejména s Listinou základních práv a svobod a je také v souladu s cíli Lisabonské strategie a Národním rozvojovým plánem.

Zdroj informace: www.mpsv.cz, odkaz Sociální služby. (vlč)

Tip pro vás

Výběrové řízení na průvodce v SQSS vyhlášeno

25. dubna 2007 bylo vyhlášeno výběrové řízení na účast ve vzdělávacím programu pro průvodce v zavádění Standardů kvality sociálních služeb v rámci projektu „Iniciální vzdělávání průvodců v zavádění Standardů kvality sociálních služeb“.

Výběrové řízení je určeno pro pracovníky v sociálních službách; přihlásit se mohou po vyplnění dotazníku a zaslání požadovaných dokumentů uvedených v sekci Vzdělávání průvodců na internetových stránkách www.sqss.cz.

Výběrové řízení je koncipováno jako dvoukolové; druhé kolo bude založeno na pohovorech před výběrovou komisí, složenou ze zástupců MPSV ČR, krajských úřadů a organizací zastřešujících poskytovatele sociálních služeb. 60 uchazečů, kteří úspěšně absolvují druhé kolo výběrového řízení, bude zařazeno do vzdělávacího programu, jehož realizace proběhne v letních měsících roku 2007.

Zdroj informace: tisková zpráva zasláná do redakce e-IB SKOK. (vlč)

Senioři vítáni

Nadace České spořitelny a Nadace Open Society Fund Praha společně vyhlásují **otevřený grantový program** s názvem **Senioři vítáni**. Cílem programu je podpora projektů zaměřených na vytváření nabídky pro

uplatnění aktivních seniorů v nej-různějších dobrovolných aktivitách, jejichž prostřednictvím mohou participovat na veřejném životě. Cílovou skupinou jsou senioři, kteří již nechtějí nebo nemají příležitost pracovat ve sféře orientované čistě ekonomicky, ale kteří jsou aktivní a jsou ochotni angažovat se v nějakém typu veřejně prospěšné činnosti a využít tak svých profesních a životních zkušeností.

Žadatelem o grant mohou být organizace, které připraví projekty zaměřené na využívání znalostí a zkušeností seniorů a jejich ochoty dobrovolně pracovat. Jsou to především:

- muzea, galerie
- knihovny
- komunitní centra
- neziskové organizace
- školy
- amatérské kulturní a sportovní organizace
- obce.

Další informace a podmínky účasti v grantovém programu najdete na webových stránkách Nadace OSF Praha www.osf.cz. (vlč)

Příklad dobré praxe

Středočeský kraj první s euroklíčem

Krajský úřad Středočeského kraje se stal prvním místem vybaveným speciálními zámky pro tělesně postižené. Ve čtvrtek 5. dubna 2007 předali nově zámky do užívání veřejnosti ministryně vlády ČR pro lidská práva a národnostní menšiny MUDr. Džamila Stehlíková a hejtman Středočeského kraje Ing. Petr Bendl. Speciálními zámkovými vložkami pro euroklíče bylo vybaveno všech 7 toalet pro postižené v budově Krajského úřadu.

Zdroj informace: www.kr-stredocesky.cz, kde si můžete přečíst celou tiskovou zprávu pod odkazem Tiskové informace ► Tiskové zprávy. (vlč)

Od paragrafů k lidem

SKOK - Program konference Sociální začleňování ve vztahu k zákonu o sociálních službách

Celostátní konference, kterou v Praze pořádá SKOK dne 16. 5. 2007 v rámci projektu Od paragrafů k lidem, má již upřesněný program:

Zahájení konference

Význam Zákona o sociálních službách v politice sociálního začleňování

MUDr. Milena Černá, předsedkyně SKOK

MUDr. Marián Hošek, náměstek ministra práce a sociálních věcí

Mgr. Ellen Volavková, radní Karlovarského kraje

Nový sociální zákon – jeho přínosy a úskalí

prezentace výstupů z analýzy zákona o sociálních službách, o.s. SKOK

Mgr. Milena Jabůrková, Pavel Novák, Mgr. Taťana Kudějová

Diskuse k výstupům analýzy

přestávka

Panelová diskuse na téma: Zajištění práv uživatelů a kvality sociálních služeb

Klíčové otázky k problematice zákona č.108/2006 Sb., o sociálních službách. Možné cesty k řešení, konkrétní návrhy pro zlepšení současné situace.

Účastníci diskuse:

Zástupce MPSV delegovaný ministrem práce a sociálních věcí

Ing. Arch. Daniela Filipiová, členka Výboru pro zdravotnictví a sociální politiku v Senátu PČR

Ing. Alena Páralová, místopředsedkyně Výboru pro sociální politiku v Poslanecké sněmovně PČR

Martin Scháněl PhDr. Ph.D., ředitel sociálního odboru KÚ Královéhradeckého kraje

PhDr. Jaroslava Sýkorová, zástupce Asociace hodnotitelů standardů kvality sociálních služeb

RNDr. Jitka Seitlová, zástupkyně Veřejného ochránce práv

přestávka

Panelová diskuse na téma: Financování a zajištění dostupnosti sociálních služeb

Klíčové otázky k problematice zákona č.108/2006 Sb., o sociálních službách. Možné cesty k řešení, konkrétní návrhy pro zlepšení současné situace.

Účastníci diskuse:

Zástupce MPSV delegovaný ministrem práce a sociálních věcí

PhDr. Pavel Čáslava, člen a ověřovatel Výboru pro zdravotnictví a sociální politiku v Senátu PČR

Ing. Ludvík Hovorka, místopředseda Výboru pro sociální politiku v Poslanecké sněmovně PČR

Mgr. Radim Gabriel, vedoucí odboru soc. věcí KÚ Středočeského kraje

Ing. Jiří Hrček, vedoucí odboru soc. věcí KÚ Moravskoslezského kraje

Mgr. Terezie Hradilková, ředitelka Společnosti pro ranou péči.

Závěry konference

Jsme potěšeni zájmem o účast na konferenci. Pro ty z vás, kterým jsme již pro velký zájem a dané prostorové možnosti na Právnické fakultě UK nemohli potvrdit účast na této konferenci, přineseme v příštím vydání e-IB SKOK zprostředkovanou informaci o průběhu jednotlivých sekcí i závěry konference. Děkujeme za pochopení.

Hana Vlčková, redakce e-IB SKOK

**STOP sociálnímu
vyloučení**

Osm mladých lidí se zdravotním postižením se připravuje na pracovní uplatnění

Od března 2006 realizuje Domov sv. Anežky, o.p.s. projekt „Kvalifikace a pracovní uplatnění mladých lidí s postižením v České republice a Rakousku - Chráněná dílna U svaté Kateřiny“. Tento projekt je spolufinancován z Evropské Unie z programu Interreg.

V první části realizace projektu byla provedena rekonstrukce přízemí objektu U svaté Kateřiny v centru města Týn nad Vltavou a vybavení těchto prostor technologií potřebnou pro provoz nové chráněné dílny. Ta se ve své činnosti zaměří na potisk reklamních předmětů včetně keramických hrnků, malé série vizitek, tisk originálních nástěnných kalendářů, novoročenek a blahopřání, bude se zabývat také balením a kompletací výrobků ze stávajících chráněných dílen Domova sv. Anežky.

Projekt nyní vstoupil do své závěrečné fáze. Celkem 8 mladých lidí se zdravotním postižením, kteří v současné době využívají sociální služby Domova sv. Anežky nebo jsou dlouhodobě nezaměstnaní, absolvuje v průběhu května a června čtyřtýdenní speciální kvalifikační program „Ze stacionáře do práce“. Z absolventů kvalifikačního programu budou nakonec vybráni tři budoucí zaměstnanci, kteří od září 2007 v nové dílně najdou své pracovní uplatnění.

Více informací o projektu i Domovu sv. Anežky najdete na www.anezka-tyn.cz.

Zdroj informace: elektronicky zasláná tisková zpráva - kráceno. (vlč)

Nový web: www.nevidomimezinami.cz

Nové webové stránky [Nevidomí mezi námi](http://www.nevidomimezinami.cz) spustilo sdružení Okamžik. Umožnil mu to antidiskriminačně zaměřený program EU Transition Facility, v rámci kterého sdružení dále vydalo knihu pro nevidomé i lidi jim pomáhající „Na ruce si nevidím“ a zřídilo bezplatnou poradenskou linku 800 155 100.

Publikace „Na ruce si nevidím“ (Praktické dovednosti pro život se zrakovým postižením) přibližuje čtenářům domácí úskalí každodenního života člověka s těžkým zrakovým postižením. Publikace je určena zrakově postiženým a především lidem, kteří jim chtějí pomoci.

Pro samotné těžce zrakově postižené a lidi jim pomáhající je určena **bezplatná telefonní poradenská linka 800 155 100**, která je v provozu od pondělí do čtvrtka od 9 do 17 a v pátek do 14 hod.

Kontakt: Mgr. Petra Chmelařová, vedoucí projektu Okamžik - sdružení pro podporu nejen nevidomých, Pacovská 869 / 31, 140 00 Praha 4, tel.: 220 571 173, www.okamzik.cz

Zdroj informace: www.helpnet.cz

Evropská unie podepsala novou úmluvu OSN o právech osob se zdravotním postižením

Evropské společenství koncem března podepsalo v New Yorku novou úmluvu OSN o právech osob se zdravotním postižením. Je to poprvé, kdy Společenství podepisuje stěžejní úmluvu OSN o lidských právech.

Cílem dohody, jež se zabývá právy postižených lidí, je zajistit jim stejný přístup k lidským právům a základním svobodám, jaký má kdokoli jiný. Poskytne ochranu 50 milionům občanů EU a 650 milionům lidí se zdravotním postižením na celém světě.

„Tato úmluva na mezinárodní úrovni uznává, že zdravotní postižení je jedním z témat týkajících se lidských práv,“ řekl komisař EU pro zaměstnanost, sociální věci a rovné příležitosti Vladimír Špidla. „Vítám obrovské zapojení lidí se zdravotním postižením do jednání a jsem hrdý na to, že EU a její členské státy budou mezi prvními, kdo úmluvu podepíše. Je to pro EU úspěch, neboť tento dokument odráží všechny základní prvky naší strategie v oblasti zdravotního postižení: boj proti diskriminaci, rovné příležitosti a aktivní začlenění. Poukazuje rovněž na to, že Evropa stojí v čele úsilí za posílení práv lidí se zdravotním postižením na celém světě, a je významným úspěchem, jehož jsme dosáhli v Evropském roce rovných příležitostí pro všechny.“

Zdroj informace: *elektronická rozesílka Zastoupení EK Týden v Evropě (26. března – 1. dubna 2007). (vlč)*

Česká republika - člen EU

Neziskové organizace se připravují na využívání fondů Evropské unie

Ve dnech 23.-24. dubna se v Plzni sešli zástupci neziskových organizací, veřejné správy, podnikatelé a politici na národní konferenci s mezinárodní účastí nad tématem **"NNO a fondy Evropské unie 2007-13"** Pořádala ji Asociace nestátních neziskových organizací v České republice, spolu s Ministerstvem pro místní rozvoj České republiky.

Zúčastnilo se jí více než 150 zástupců nestátních neziskových organizací (NNO) z celé ČR, pracovníků ministerstev, krajských úřadů i samosprávy, zástupců podnikatelů a bank a zahraniční hosté z pěti zemí Evropské unie.

Během prvního dne zaznělo několik referátů k tématu **"Partnerství při využívání fondů EU - nástroje a perspektivy v ČR"**. O zapojení neziskových organizací do využívání fondů EU hovořil Zoran Nerandžič, ředitel odboru evropských fondů MMR. Ten zároveň podal aktuální informace o vyjednávání české delegace v Evropské komisi. Další referáty informovaly např. o programech nadnárodní a meziregionální spolupráce nebo o zkušenostech a výhledech regionálních operačních programů.

V odpoledních workshopech se neziskové organizace radily o tom, jak lépe a efektivněji dosáhnout na evropské fondy a co je třeba upravit na mechanismu jejich využívání. Na všech čtyřech workshopech zazněl požadavek na zjednodušení administrativních nároků a systému financování evropských projektů a na transparentní informace o podpořených projektech a jejich výstupech.

NNO jsou velmi úspěšnými žadateli o finance na projekty, které zlepšují život obyvatel v jednotlivých regionech, i v zajišťování řady sociálních služeb, rekvalifikaci nezaměstnaných a různě handicapovaných občanů nebo v otázkách péče a tvorby životního prostředí měst i venkova. Potýkají se ale s neúměrně rostoucí administrativou a nedostatkem prostředků na profesionalizaci svých odborných pracovníků a na zajišťování běžného provozu nebo zázemí organizace. Neziskový sektor také potřebuje vlastní finanční zdroje na přípravu projektů financovatelných z EU.

Konference uvítala a podpořila usnesení Rady vlády pro NNO ze 3. dubna 2007, které na základě zkušeností z let 2004-2006 formuluje hlavní doporučení neziskového sektoru pro vládu České republiky.

„Evropská spolupráce při využívání fondů EU“ byla hlavním tématem druhého dne konference. Asociace NNO v ČR, v jejímž rámci spolupracuje více než 800 neziskových organizací, cítí velkou potřebu spolupracovat s řadou evropských organizací, například s Evropskou konfederací národních sdružení neziskových organizací (CEDAG), s Evropskou sociální platformou (Socialplatform) a Evropským sdružením proti sociálnímu vyloučení (EAPN). Účastníci konference se dozvěděli o národních a evropských sítích NNO. dříme.“

Podrobné informace o konferenci včetně všech prezentovaných informací naleznete na oficiálním serveru MMR pro informování o fondech EU www.strukturalni-fondy.cz a na webových stránkách Asociace NNO v ČR.

Zdroj informace: www.mmr.cz, Odbor komunikace MMR ČR, Staroměstské nám. 6, 110 15 Praha 1, tel.: 224 861 663, e-mail: tiskove@mmr.cz. (vlč)